

Ekologie – procesy

Marek Hučín

Ekologie

- Nauka o vztazích
  - Organismy (rostliny, živočichové, houby, bakterie, prvoci...) mají nějaké nároky na okolní prostředí.
  - Zároveň vstupují do vzájemných vztahů, zejména potravních.
- V praxi pozorujeme složité systémy (ekosystémy) těchto vztahů – např. louka, les, rybník, step...

Ekologická sukcese

- Organismy svým žitím mohou ovlivňovat své životní prostředí.
- V Čase pozorujeme změny struktury daného ekosystému – sukcesi.

Typickým příkladem je zarůstání uhelné výsypky náletovými dřevinami. Za několik desítek let se zde bude vyskytovat listnatý les.

Ekologická sukcese

Pískovny, štěrkovny a lomy také spontánně zarůstají. Přitom se mění charakter biotopu.

Ekologická sukcese

- Sukcese obvykle souvisí s kumulací mrtvé biomasy, a tím pádem i živin.

Také zazemňování vodních nádrží a jezer je přirozený proces sukcese.

Klimax

- Jakmile dospěje sukcese konečného stádia, nastává tzv. klimax.
- Klimax je typický tím, že se nemění společenstva organismů, a vyrovnanou látkovou bilancí (rozkladači rozloží právě tolik biomasy, kolik vznikne)

Klimax

Pralesy nejsou jen v tropech. I ve Střední Evropě nalezneme zbytky listnatých i jehličnatých pralesů. Obvykle v nedostupných horách.

Klimax

Tam, kde je pro les příliš zima, se vyvine tundra.

Klimax

Tam, kde je pro les příliš sucho, se vyvine step.

Disturbance

- Někdy ale pří
rychlou změ
(která může v

ěka způsobí
k nová sukcese
)

Na obrázku odlesňování za účelem založení plantáží
palmy olejn^é (zdroj: www.notre-planete.info)

Ekologická sukcese z hlediska ochrany přírody

- Na jednotlivá stádia sukcese bývají adaptovány konkrétní druhy organismů. Proto máme rozdílná společenstva písčin, mladého lesa, pralesa, stepí, tůně, mokřadu..
- Současná česká krajina se potýká s problémem nerovnoměrného využívání:
- Stepí, pastviny, váté písky (dříve obhospodařované pastvou, sečením vypalováním) aj. zarůstají a přicházíme o vzácná společenstva raně sukcesních stádií.
- Naproti tomu s dostupností mechanizace není problém intenzivně obhospodařovat (těžit) staleté lužní lesy (např. na Břeclavsku).